

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain, ulosottokaaren, sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain, ulosottokaaren, sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma sisältää useita viranomaisten välistä tiedonvaihtoa ja sen sujuvoittamista rikosentorjunnan ja rikosten ehkäisemisen tehostamiseksi koskevia kirjauksia. Esityksen Rikosseuraamuslaitosta koskevilla ehdotuksilla toteutettaisiin hallituksen ohjelman kirjaus tarvittavista lainsäädäntömuutoksista, jotta tietojen vaihtaminen vakavaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen kiinnittyneistä henkilöistä sekä muista henkilöistä, joilla voi olla vaikutusta vankilaturvallisuuteen, olisi mahdollista eri viranomaisten välillä. Ulosottokaareen, lakiin verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta, sekä lakiin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta ehdotetuilla muutoksilla toteutettaisiin osaltaan hallituksen ohjelman kirjauksia työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnan tehostamisesta parantamalla tietojenvaihtoa viranomaisten välillä sekä mahdollistamalla oma-aloitteinen tietojen luovuttaminen.

Tausta

Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Valmistelussa on tehty yhteistyötä sosiaali- ja terveysministeriön, valtiovarainministeriön, Verohallinnon, Rikosseuraamuslaitoksen, Ulosottolaitoksen ja aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden kanssa. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyvien ehdotusten osalta on lisäksi valmistelun aikana käyty keskusteluja sisäministeriön kanssa.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on sujuvoittaa viranomaisten välistä tietojenvaihtoa rikosten torjumiseksi ja ehkäisemiseksi. Viranomaisten välinen tietojenvaihto luo edellytyksiä myös viranomaisten tehokkaammalle ja oikea-aikaiselle valvonnalle ja varhaiselle puuttumiselle.

Vakavaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien tietojen vaihtaminen poliisin ja

Rikosseuraamuslaitoksen välillä parantaisi viranomaisten mahdollisuuksia puuttua järjestäytyneen rikollisuuden vaikutusmahdollisuuksiin vankiloihin ja vankilaturvallisuuteen.

Esityksen tavoitteena on lisäksi tehostaa tietojen vaihtoa Ulosottolaitoksen, Verohallinnon ja työsuojeluviranomaisen välillä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/22316/2023.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.om@gov.fi tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö PL 25, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/22316/2023. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM063:00/2023). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta viimeistään **13.10.2025**.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa erityisasiantuntija Laura Lassila p. 0295 150 085, laura.lassila @ gov.fi.

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM063:00/2023> - Hankeikkuna

Liitteet:

[HE luonnos tiedonvaihto vankilaturvallisuus ym.pdf](#)

[UTKAST lagar om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid Brottsförhållanden och vissa andra lagar.pdf](#)

Lausunnonantajan lausunto

1. Ehdotukset henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettuun lakiin
2. Ehdotukset ulosottokaareen
3. Ehdotus verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 §:n muuttamisesta
4. Ehdotus lain työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 4 c §:n muuttamisesta
5. Muut huomiot

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Lassila Laura
Oikeusministeriö